

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту спеціальної педагогіки і
психології імені Миколи Ярмаченка
НАПН України

Л.І.Прохоренко
Схвалено Вченою радою Інституту
(протокол № 10 від «15» грудня 2022 р.)

Спеціальність 016 Спеціальна освіта , 053 Психологія
Освітня програма Спеціальна педагогіка, Спеціальна психологія
Ступінь Доктор філософії

Шифр дисципліни

ВД19

Назва дисципліни

Основи нейропсихологічної корекції / Basics of neuropsychological correction

Навчальний рік

2022-2023

Кількість кредитів
ЄКТС (годин)

2 кредити (60 годин)

Статус

Вибіркова дисципліна

Короткий опис
дисципліни

Курс має на меті дати вам загальне розуміння про, вищі психічні функції (ВПФ), локальні ураження мозку, дизонтогенез, клінічне нейропсихологічне дослідження, нейропсихологічні синдроми, нейропсихологічна корекція.

Ми розглянемо:

- основні принципи побудови мозку, методи клінічного нейропсихологічного дослідження, нейропсихологічні синдроми порушення головного мозку.

Пререквізити

Викладач

Шевченко Володимир Миколайович

Робоча програма навчальної дисципліни
ВД19 Основи нейропсихологічної корекції /
Basics of neuropsychological correction

Шевченко Юлія Василівна

Контакти

Тел +380679555548

Email shevchenko_volodumur@ukr.net
julia_shevchenko81@ukr.net

Час для консультацій

Понеділок та четвер, 14:00-15:00

Мета курсу

оволодінні знаннями про закономірності становлення, динамічну організацію і вікові особливості ВПФ, їх взаємозумовлюючий вплив у забезпеченні інтегративної психічної діяльності та знаннями про психологічні методи діагностики локальних уражень мозку.

Завдання курсу

1. розширити та поглибити знання фахівців на основі вивчення теоретико-методологічних першоджерел; здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній навчально-виховній, навчально-реабілітаційній);
2. сформувати професійні компетентності щодо організації та планування корекційної роботи у різних типах установ Міністерства освіти і науки, соціального забезпечення та закладах Міністерства охорони здоров'я;
3. сприяти формуванню відповідального ставлення до ролі фахівця спеціальної освіти, прагнення поповнювати свої знання, підвищувати професійну майстерність, уміння навчати дітей з психофізичними порушеннями (залежно від нозології) у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації навчально-виховної діяльності на рівні сучасних вимог до компетентності спеціаліста.

Загальні компетентності

- ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК3 Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК1 Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.
- СК2 Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми

СКЗ

потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

Програмні результати навчання

- ПРН1
- Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.
- ПРН2
- Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.
- ПРН3
- Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

Програма дисципліни

Теоретичні основи нейропсихологічного супроводу процесів розвитку	
Тема 1	
1.1	Понятійно-категоріальний апарат нейропсихології. Методологічні передумови теорії системної динамічної локалізації вищих психічних функцій. Концепція О.Р. Лурія системної динамічної локалізації вищих психічних функцій (ВПФ)
1.2	Основні поняття теорії системної динамічної локалізації вищих психічних функцій: «функція», «локалізація», «симптом», «синдром», «фактор», «синдромний аналіз». Метод заміщаючого онтогенезу (МЗО) як нейропсихологічна технологія.
1.3	Інваріантний комплекс етапів (діагностика – профілактика – корекція – реабілітація – прогноз) психолого-педагогічного супроводу дітей із різними типами розвитку: від варіантів нормативного і грубих форм патологічного.
Тема 2	Формування мозкової організації психічних процесів в онтогенезі
2.1	Концепція трьох функціональних блоків мозку (ШФБМ) О.Р. Лурія Схема уявлень зв'язку функцій мозку, їх улаштованість за ієрархічним принципом, їх співвідношення зі структурами мозку(О.Р. Лурія).
2.2	Фактор – одиниця синдромного нейропсихологічного аналізу Проблема фактора в нейропсихології. Нейропсихологічний фактор як поняття, що відображає принцип роботи різних структурно-функціональних одиниць мозку, що включає в себе топічний, нейрофізіологічний і психологічний рівні аналізу.
2.3	Функціональна несформованість різних відділів мозку Функціональна несформованість префронтальних (лобових) відділів мозку. Функціональна несформованість лівої скроневої області. Функціональна несформованість міжпівкульних взаємодій транскортикального рівня (мозолистого тіла).
Тема 3	Закономірності та принципи нейропсихології дитячого віку
3.1	Принципи і процедура синдромного аналізу Нейропсихологічний синдром. Синдромний аналіз порушень.
3.2	Збір амнестичних даних, клінічна бесіда Загальна схема нейропсихологічного дослідження. Організація та особливості проведення нейропсихологічного дослідження в дитячому віці.
3.3	Методи нейропсихологічного дослідження

	Основні завдання НП діагностики дитячого віку. Організація та особливості проведення нейропсихологічного дослідження в дитячому віці.
Тема 4	Нейропсихологія процесу саморегуляції
4.1	Нейропсихологічний аналіз порушень довільної та мимовільної саморегуляції Основні підходи до вивчення проблеми саморегуляції Структура саморегуляції діяльності Порушення довільної регуляції вищих психічних функцій і поведінки в цілому.
4.2	Нейропсихологічні методи формування довільної та мимовільної саморегуляції Методика формування довільної та мимовільної саморегуляції у дітей. Дидактичне забезпечення формування довільної та мимовільної саморегуляції у дітей дошкільного віку.
4.3	Нейропсихологічний підхід до аналізу просторових уявлень Просторові уявлення: - орієнтації у просторі відносно до власного тіла; - орієнтація у просторі; - орієнтації на площині. Особливості розвитку просторових уявлень у дітей Розвиток навичок просторового орієнтування.
Тема 5	Основи нейропсихологічної корекції
5.1	Методологічна основа нейропсихологічної корекції Індивідуальна програма корекційно- розвиваючого навчання для конкретної дитини. Прийоми і методи корекції для роботи з кожним функціональним блоком.
5.2	Стратегія корекційного процесу відповідно нейропсихологічного синдрому дитини Відбір, адаптація та використання корекційно-розвивальних стратегій та матеріалів до потреб дитини.
5.3	Спланований і послідовний психолого- педагогічний вплив на взаємопов'язані компоненти: дитина, її родина та зовнішнє середовище, з опорою на їх ресурси та зворотний зв'язок. Оцінка ефективності психолого- педагогічний впливу.

План						
Семестр, тиждень, заняття (дата)	Тема, план заняття	Аудиторні заняття		Самостійна робота		
		Форма	Год	Завдання	Год	
Семестр 1 Тиждень 1 Заняття 1	<p>Тема 1. Теоретичні основи нейропсихологічного супроводу процесів розвитку</p> <p>-Понятійно-категоріальний апарат нейропсихології. Методологічні передумови теорії системної динамічної локалізації вищих психічних функцій. Концепція О. Р. Лурія системної динамічної локалізації вищих психічних функцій (ВПФ)</p> <p>-Основні поняття теорії системної динамічної локалізації вищих психічних функцій: «функція», «локалізація», «симптом», «синдром», «фактор», «синдромний аналіз». Метод заміщаючого онтогенезу (МЗО) як нейропсихологічна технологія.</p> <p>-Інваріантний комплекс етапів (діагностика – профілактика – корекція – реабілітація – прогноз) психолого-педагогічного супроводу дітей із різними типами розвитку: від варіантів нормативного і грубих форм патологічного.</p> <p>-Моделі психолого-педагогічного супроводу дизонтогенезу. Нозологічний тезаурус. Синдромний міждисциплінарний підхід вирішення проблеми дизонтогенезу. Єдність нейропсихосоматичних і біосоціокультурних механізмів розвитку</p>	Лекція, практичне заняття	4	1. Основні напрямки нейропсихології на сучасному етапі. Історія розвитку уявлень про локалізацію психічних функцій в мозку. Сучасні напрямки нейропсихології: нейросеміотика, нейролінгвістика, нейропсихологія клінічна, нейропсихологія експериментальна, нейропсихологія когнітивна, нейропсихологія середовища, нейропсихологія реабілітаційна, нейропсихологія психофізіологічна, нейропсихологія дитячого віку, нейропсихологія індивідуальних відмінностей (в нормі), психофізіологічне напружок і ін	10	
Заняття 2	<p>Тема 2. Формування мозкової організації психічних процесів в онтогенезі</p> <p>-Анатомічні принципи організації мозку. Загальна структурно-функціональна модель роботи мозку як субстратупсихічної діяльності.</p> <p>- Фактор – одиниця синдромного нейропсихологічного аналізу</p> <p>Проблема фактора в нейропсихології. Нейропсихологічний фактор як поняття, що відображає принцип роботи різних структурно-</p>	Лекція, практичне заняття	4	1. Співвідношення понять «симптом», «синдром» і «фактор» в нейропсихології. Нейропсихологічна кваліфікація симптому на основі виявлення фактора, пов'язаного з колом ураженням мозку. Значення для діагностики та реабілітації.	10	
				2. Функціональна несформованість правої півкулі. дефіцитарність підкіркових утворень (базальних ядер) мозку; 2) дефіцитарність стовбурових		

	<p>функціональних одиниць мозку, що включає в себе топічний, нейрофізіологічний і психологічний рівні аналізу.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Функціональна несформованість різних відділів мозку <p>Функціональна несформованість префронтальних (лобових) відділів мозку. Функціональна несформованість лівої скроневої області. Функціональна несформованість міжпівкульних взаємодій транскортикального рівня (мозолистого тіла).</p>			<p>утворень мозку, дисгенетичний синдром; 3) атипія психічного розвитку.</p>	
Тиждень 2 Заняття 3	<p>Тема 3. Закономірності та принципи нейропсихології дитячого віку</p> <ul style="list-style-type: none"> - Принципи і процедура синдромного аналізу <p>Нейропсихологічний синдром. Синдромний аналіз порушень.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Збір амнестичних даних, клінічна бесіда <p>Загальна схема нейропсихологічного дослідження. Організація та особливості проведення нейропсихологічного дослідження в дитячому віці</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методи нейропсихологічного дослідження <p>Основні завдання НП діагностики дитячого віку. Організація та особливості проведення нейропсихологічного дослідження в дитячому віці.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Процедура проведення нейропсихологічного дослідження. Аналіз дефекту та постановка топічного діагнозу (загальна схема). Побудова нейропсихологічного висновку та корекційних програм. 	Лекція, практичне заняття	4	<p>1. Базові закономірності нейропсихології дитячого віку. Формування міжпівкульної взаємодії в онтогенезі. Виявлення дитячої мозкової дисфункції.</p> <p>2. Системний аналіз ВПФ – аналіз взаємозв'язків, мета – виокремлення механізмів та причин труднощів та дефектів. Положення синдромного аналізу. Перше положення синдромного аналізу. Якісна кваліфікація порушень психічних функцій. Друге положення синдромного аналізу.</p>	10
Заняття 4	<p>Тема 4. Нейропсихологія процесу саморегуляції</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нейропсихологічний аналіз порушень довільної та мимовільної саморегуляції <p>Основні підходи до вивчення проблеми саморегуляції Структура саморегуляції діяльності Порушення довільної регуляції вищих психічних функцій і поведінки в цілому.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нейропсихологічні методи формування довільної та мимовільної саморегуляції <p>Методика формування довільної та мимовільної саморегуляції у дітей. Дидактичне забезпечення формування довільної та мимовільної саморегуляції у дітей дошкільного</p>	Лекція, практичне заняття	4	<p>1. Психологічні механізми саморегуляції в структурі навчальної діяльності Основні характеристики пізнавальних процесів, як функціональних механізмів саморегуляції Порушення довільної регуляції слухового сприйняття Порушення довільної регуляції інтелектуальної діяльності Інтелектуальна персеверация</p> <p>2. Методика формування навичок просторового орієнтування у дітей . Дидактичне забезпечення формування просторових уявлень у дітей дошкільного віку. Організація розвивального середовища для розвитку</p>	10

	<p>віку. - Організація розвивального середовища для розвитку довільної та мимовільної саморегуляції</p> <p>- Нейропсихологічний підхід до аналізу просторових уявлень Просторові уявлення: - орієнтації у просторі відносно до власного тіла; - орієнтація у просторі; - орієнтації на площині. Особливості розвитку просторових уявлень у дітей Розвиток навичок просторового орієнтування</p>			просторових уявлень та формування навичок просторового орієнтування
Заняття 5	<p>Тема 5. Основи нейропсихологічної корекції - Індивідуальна програма корекційно-розвиваючого навчання для конкретної дитини. Прийоми і методи корекції для роботи з кожним функціональним блоком. Формуванню міжпівкульної взаємодії, Метод заміщаючого онтогенезу, створений і апробований А.В. Семенович на основі методології О.Р.Лурії – Л.С.Цветкової.</p> <p>- Стратегія корекційного процесу відповідно нейропсихологічного синдрому дитини Відбір, адаптація та використання корекційно-розвивальних стратегій та матеріалів до потреб дитини. - Спланований і послідовний психолого- педагогічний вплив на взаємопов'язані компоненти: дитина, її родина та зовнішнє середовище, з опорою на їх ресурси та зворотний зв'язок. Оцінка ефективності психолого- педагогічний впливу</p>	Лекція, практичне заняття	4	

Індивідуальні завдання та підсумковий контроль

Завдання

Особливості виконання та вимоги

Підсумковий контроль (тест) Для підсумкового оцінювання потрібно скласти тест з 30 запитань за програмою дисципліни

Оцінювання навчальних досягнень

Вид роботи	%
Відвідування аудиторних занять	20
Відповіді на запитання під час аудиторних занять	10
Індивідуальне завдання 1	10
Індивідуальне завдання 2	10
Підсумковий контроль (тест)	30
Всього	100

Шкали оцінювання

Бальна	ECTS	Національна	Заліків
90-100	A	Відмінно	Зараховано
80-89	B	Добре	
70-79	C		
66-69	D	Задовільно	Не зараховано - з можливістю повторного виконання завдань
60-65	E		
35-59	FX	Незадовільно - з можливістю повторного виконання завдань	
0-34	F	Незадовільно - з повторним вивченням дисципліни	Не зараховано - з повторним вивченням дисципліни

Додаткові бали

Вид роботи та вимоги

Бал за стобальною
шкалою

Підготовка фіксованого виступу	1-5 балів
Участь у обговоренні питань плану аудиторних занять	1-5 балів
Використання додаткових літературних джерел, анотації статей	1-5 балів
Підготовка реферату	1-5 балів
Підготовка наукового повідомлення	1-5 балів
Самостійне опрацювання окремих питань	1-5 балів

Основна (обов'язкова) література

1. Грицюк І. М. Психофізіологія : навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 322 с.
2. Дегтяренко Т.М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: [навчальний посібник] / Т.М. Дегтяренко, Л.С. Вавіна. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – 302 с.
3. Концепція спеціальної освіти осіб з особливостями психофізичного розвитку в найближчі роки та перспективу. – К., 2003.
4. Кротенко В. І., Оробей М. О. Значення нейропсихологічних аспектів у розвитку дітей із затримкою психічного розвитку. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19. «Корекційна педагогіка та спеціальна психологія». 2014. С. 302–307
5. Кузів О.Є. Психофізіологія: курс лекцій. – Тернопіль, в-во ТНТУ ім.Т. Пулюя, 2017. – 194 с.
6. Кузікова С. Б. Основи психокорекції : навчальний посібник. Київ, «Академвидав», 2012. 320 с.
7. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки: [навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта»] / Олена Валеріївна Мартинчук. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 288 с.
8. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: [підручник] / Віктор

Миколайович Синьов. – Частина I – Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – 238 с.

9. Тарасун В.В. Морфофункціональна готовність до шкільного навчання дітей з особливостями у розвитку (нейропсихологічний підхід). Монографія – К.: 2008. – 298 с.

10. Ткач, Б. М. (2015). Нейропсихологічний підхід до розуміння синдрому дефіциту уваги з гіперактивністю: етіологія, діагностика, корекція. Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 12(21), 293–303.

11. Філіппов М.М. Психофізіологія людини: Навчальний посібник / М.М. Філіппов. – К.: МАУП, 2003. – 136 с.

Додаткова література та інші джерела інформації

1. Вознюк Л.М. Інтеграція логопедичних і нейропсихологічних технологій у діагностиці дошкільників з органічним ураженням ЦНС. Науково-методичний журнал «Логопедія». 2016. № 8. С.20 – 24

2. Галецька І.І. Основи нейропсихології: навч. посіб. / І.І. Галецька. – Львів, 2003

3. Дегтяренко Т. В., Павлова Н.В. Актуальність міждисциплінарного та нейропсихологічного підходів до діагностики тяжких порушень мовлення у дітей раннього віку. Наука і освіта. 2016. № 8. С. 30 – 37

4. Клінічна психологія: словник-довідник / авт.-уклад. С. В. Діденко. – К.: Академвидав, 2012. – 320 с.

5. Нейропсихологічний супровід розвитку. Медичний центр ОСОБЛИВИЙ. URL: <https://osoblyvi.com.ua/ua/helpful-info/110-napriam-rozvytok/1034-neiropsykhologichnyi-suprovod-rozvytku>.

6. Полещук С.В. Нейропсихологічне дослідження дітей зі складною структурою дефекту. Актуальні проблеми спеціальної педагогіки та психології: зб. наук.праць. Херсон: ПП Вишемирський В.С. 2010. С. 159 -161.

7. Чабан О. С. Нейропсихологія / О. С. Чабан, М. М. Гуменюк, В. А. Вербенко. – Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига, 2008. – 92 с.

8. Шевцов А. Г., Ільїна О. В. Нейропсихологічний підхід у корекції розвитку дітей з психофізичними порушеннями. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. «Корекційна педагогіка та спеціальна психологія». 2015. С. 347–360.

9. Шеремет М.К., Коломієць Ю.В. Нейропсихологічні засади формування мовлення у дітей із ТПМ. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) зб. наук. праць. 2012. № 3.

10. Яценко Т. С. Основи глибинної психокорекції: теорія і практика: навчальний посібник. Київ: Вища школа, 2006. 382 с.

Інтернет-ресурси

1.Science Direct. URL: <http://www.sciencedirect.com>.

Робоча програма навчальної дисципліни
ВД19 Основи нейропсихологічної корекції /
Basics of neuropsychological correction

- 2.Elsevier (платформа Science Direct). URL:<http://www.sciencedirect.com>.
 - 3.Sage Publications. URL:<http://online.sagepub.com/>
 - 4.Springer/Kluwer. URL:<http://www.springerlink.com>.
 - 5.Taylor & Francis. URL:<http://www.informaworld.com>
 - 6.Центр дитячої та підліткової нейропсихології - <http://neirocentr.com.ua>
 - 7.<http://www.neuropsychologycentral.com/> 8. <http://www.neuropsychologyarena.com/>
-

Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни використовуються різноманітні методи та техніки – як традиційні, так і сучасні (особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні тощо). При цьому навчання є студентоцентричним та здійснюється через залучення до активної практичної діяльності. Зокрема, для активізації навчального процесу передбачено застосування інтерактивних методів навчання з використанням новітніх мультимедійних технологій (робота при діагностичних обстеженнях, командна робота).

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технік викладання і навчання:

Пояснювально-ілюстративний метод: лекція у формі розповіді – для пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу.

Репродуктивний метод: відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій – для засвоєння основних понять.

Активні методи навчання: послідовна й цілеспрямована постановка перед студентами завдань, розв'язуючи які вони активно засвоюють нові знання.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу: створення проблемних ситуацій, надання допомоги студентам під час аналізу та подальшого спільного розв'язання поставлених завдань.

Частково-пошуковий (евристичний) метод: залучення студентів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому студенти опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

Дослідницький метод: залучення студентів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, комп'ютерна презентація тощо.

Робота з навчально-методичною літературою, науковими джерелами і електронними ресурсами (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату).

Методи організації самостійної роботи: розв'язання завдань, виконання проєктів, індивідуальних і командних творчих завдань.

Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо. При цьому в освітньому процесі передбачено використання спеціальних методів, більш характерних для науково-дослідної роботи – експертного оцінювання, систематизації, екстраполяції, «мозкового штурму» тощо. В багатьох випадках такі методи є найбільш оптимальними для розв'язання конкретних навчальних завдань.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Мультимедійний проєктор, ПК з доступом до мережі Інтернет, маркери. Освітній процес відбувається за змішаним навчанням та (або) з використанням технологій дистанційного навчання на базі освітніх дистанційних платформ та сервісів, для яких можна використовувати Moodle, Zoom, будь-які додатки від Google. Навчально-методичні матеріали до курсу «Основи нейропсихологічної діагностики та корекції» розміщені на

Робоча програма навчальної дисципліни
ВД19 Основи нейропсихологічної корекції /
Basics of neuropsychological correction

сайті університету, на сторінці кафедри, в Moodle. Наочність – схеми, таблиці, діагностичні бланки, презентації, ілюстративні матеріали до курсу. Практичний матеріали (техніки, вправи) до курсу.

Питання на залік

1. Предмет і завдання нейропсихології та нейрокорекції як науки.
2. Історія становлення нейропсихології та нейрокорекції.
3. Методи нейропсихології та нейрокорекції.
4. Основні напрямки сучасної нейропсихології та нейрокорекції.
5. Значення нейропсихології та нейрокорекції для клінічної практики.
6. Пам'ять і третій функціональний блок мозку. Розлади пам'яті як мнестической діяльності.
7. Увага і три функціональних блоки мозку. Розлади уваги при локальних ураженнях мозку.
8. Зоровий гнозис і його мозкова організація. Зорові агнозії.
9. Мовна діяльність. Функції мови, її структурні одиниці. Мозгова функція (основні нейропсихологічні фактори).
10. Мислення і його мозкова організація. порушення мислення при локальних ураженнях мозку.
11. Мозкова організація психічних функцій.
12. Тактильний гнозис і його мозкова організація. Тактильні агнозії.
13. Концепція Лурія. Перегляд поняття «психічна функція».
14. Експресивна мова. Мозкова організація. Афазії.
15. Основні характеристики ВПФ як функціональних систем (Анохін, Виготський)
16. Імпресивна мова. Мозкова організація. Афазії.
17. Концепція О. Лурії. Перегляд поняття «локалізації». Нейропсихологічний та корекційний фактор.
18. Мозкова організація руху. Концепція В. Брейнштейна.
19. Концепція О. Лурії. Принципи динамічності та системності в розумінні мозкових механізмів психічної діяльності.
20. Симптом, синдром і фактор в нейропсихології. Їх співвідношення.
21. Зорово-просторовий гнозис і його мозкова організація. Зорово-просторові розлади ВПФ.
22. Систематизація (класифікація) нейропсихологічних факторів.
23. Праксис і його мозкова організація. Апраксії.
24. Проблема міжпівкульної асиметрії та міжпівкульної взаємодії.
25. Концепція О. Лурії про три функціональних блоках мозку. Перший блок (будова, функції, нейропсихологічні чинники, основні порушення ВПФ).
26. Акустичний гнозис (мовний слух). Сенсорна афазія.
27. «Схема тіла». Мозкова функція. Соматоагнозія.
28. Принцип прогресивної латералізації у розвитку мозкової організації ВПФ.
29. Пам'ять і перший функціональний блок мозку. Амнестичний синдром.
30. Види модально-специфічних порушень пам'яті.

Інформація про викладача

Шевченко Володимир Миколайович, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу освіти дітей з порушеннями слуху.

Основні публікації з тематики дисципліни

Зворотній зв'язок

shevchenko_volodumur@ukr.net

Інше

Затверджено

Протокол № ____ від ____ / ____ / ____ р.

Укладач _____ (Шевченко В.М., Шевченко Ю.В.)

Завідувач відділу _____ (Литовченко С.В.)